

Ригведа

Х, 125

(К священной речи – Вач)

अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यैरुत विश्वदेवैः ।
अहं मित्रावरुणोभा विभर्म्यहमिन्द्राग्नी अहमश्विनोभा ॥ १ ॥
अहं सोममाहनसं विभर्म्यहं त्वष्टारमुत पूषणं भगम् ।
अहं दधामि द्रविणं हविष्मते सुप्राव्ये यजमानाय सुन्वते ॥ २ ॥

āhanas – обильный, тучный, набухающий, бьющий через край;
draviṇa n – подвижность, богатство, деньги, собственность, сила;
haviṣmant – жертвующий, жертвенный;
grāvi – внимательный, заботливый;
yajamāna (p.pr.act от yaj) – жертвующий, жертвователь;

अहं राष्ट्री संगमनी वसुनां चिकितुषी प्रथमा यज्ञियानाम् ।
तां मा देवा व्यदधुः पुरुत्रा भूरिस्थात्रां भूर्यावेशयन्तीम् ॥ ३ ॥

rāṣṭrī f – госпожа, повелительница;
saṅgamana – собирающий воедино; n объединение,;
cikitvaṃs – знающий, понимающий, сведущий;
yajñīya – достойный жертвоприношения;
vidhā III P. – разделять, распределять, расчленять;
purutrā adv. - по многим местам, в разные места;
bhūri – многочисленный, большой, богатый;
bhūri-sthātra – вездесущий, имеющий много пристанищ;
āviś VI P. – проникать во ч.-л. (здесь p.praes. от caus.) ;

मया सो अन्नमत्ति यो विपश्यति यः प्राणिति य ई शृणोत्युक्तम् ।
अमन्तवो मां त उप क्षियन्ति श्रुधि श्रुत श्रद्धिवं ते वदामि ॥ ४ ॥

prāṇ II P. – дышать;
mantu f – мысль, понимание;
uprakṣi II P. – жить, зависеть от (+Acc);
śraddhiva – достойное веры (от śraddhā – вера);

अहमेव स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुत मानुषेभिः ।
यं कामये तंतमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥ ५ ॥

juṣṭa – желанный, приятный (juṣ – любить, наслаждаться);
kam I Ā – (здесь caus.) – любить, хотеть, желать;
ugra – могучий, ужасный;
sumedhas (Acc.sg. sumedhām) – очень умный, обладающий мудростью;

अहं रुद्राय धनुरा तनोमि ब्रह्मद्विषे शरवे हन्तवा ऊ ।
अहं जनाय समदं कृणोम्यहं चावापृथिवी आ विवेश ॥ ६ ॥

brahmadviṣ – ненавидящий священное знание (brahman);
śaru f – стрела;
u, ī – усилительная частица;
samad f – спор, борьба, (зд. поэтическое состязание);
dyāvapṛthivī – du. небо и земля;

अहं सुवे पितरमस्य मूर्धन्मम योनिरप्स्व न्तः समुद्रे ।
ततो वि तिष्ठे भुवनानु विश्वोतामूं द्यां वर्ष्मणोप स्पृशामि ॥ ७ ॥

sū II Ā. – производить, рождать, давать урожай;
mūrdhan *m* – вершина, голова;
anuvisthā I P. – распространяться по (+ Acc.);
bhuvana *n* – бытие, мир, вселенная (*здесь* Acc.pl);
varṣman *m* – вершина, темя;
upasparś VI P. – касаться, трогать, доставать до;

अहमेव वात इव प्र वाम्यारभमाणा भुवनानि विश्वा ।
परो दिवा पर एना पृथिव्यैतावती महिना सं बभूव ॥ ८ ॥

vāta *m* – ветер;
pravā I P. – веять, дуть;
ārabh I Ā. – охватывать;
paras – дальше, вдали;
enā – m.I.sg. *om idam*;
etāvant – такой, столь большой, великий;
mahin *m, n* – величие, величина.